

SISÄLLYS

JOHDANTO		1
1 YLEISET SÄÄNNÖKSET		39
1 §	Lain soveltamisala	39
2 §	Lain soveltamisalan rajaukset	42
3 §	Määritelmät	46
4 §	Kansainvälisten sopimusten soveltaminen kotimaan kuljetukseen	53
2 YLEISET TURVALLISUUSPERIAATTEET		55
5 §	Selvilläolovelvollisuus	56
6 §	Huolellisuus- ja varovaisuusvelvollisuus	57
7 §	Kuljetuskielto	58
3 LUOKITUS, MERKITSEMINEN JA KULJETUSTIEDOT		59
8 §	Vaarallisen aineen luokitus	60
9 §	Vaaratiedon merkitseminen	63
10 §	Tiedot vaarallisesta aineesta ja muut kuljetusta varten tarvittavat tiedot	65
11 §	Kuljetustietojen sähköinen muoto ja säilyttäminen	67
4 KULJETUKSEN JA KULJETUSVÄLINEEN TURVALLISUUSVAATIMUKSET		69
12 §	Kuljetustapa	69
13 §	Kuorma ja lasti	71
14 §	Kuorman käsittely tiekuljetuksessa	73
15 §	Ohjeet ja varusteet onnettomuuden ja vaara- tai hätätilanteen varalta	76
16 §	Kuljetusväline	79
17 §	Ajoneuvon hyväksyntä ja katsastus vaarallisten aineiden kuljetukseen	82

18 §	VAK-ADR-hyväksyntää ja VAK-ADR-katsastusta koskevien tietojen merkitseminen ja ilmoittaminen rekisteriin	86
19 §	Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen VAK-ADR-hyväksynnässä	86
20 §	Kuljetuksen ennakkohyväksyntä, lupa ja ennakkoilmoitus	88
21 §	Lupa vaarallisten aineiden ilmakuljetukseen	91
22 §	Vaarallisten aineiden ilmakuljetusluvan myöntämisen edellytykset	93
5	PAKKAUKSEN, SÄILIÖN JA KONTIN TURVALLISUUSVAATIMUKSET	95
23 §	Pakkauksen, säiliön ja kontin turvallisuus	96
24 §	Pakkauksen, säiliön ja irtotavarakontin vaatimustenmukaisuus	98
25 §	Pakkauksen, säiliön ja irtotavarakontin rakenne	101
26 §	Pakkauksen, säiliön ja kontin käyttäminen	103
27 §	Pakkausta, säiliötä ja irtotavarakonttia koskevat vaihtoehtoiset ratkaisut ja tekniset eritelvät	105
28 §	Velvollisuus ilmoittaa tiedot säiliöstä ja paineastiasta Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle	108
6	TILAPÄINEN SÄILYTYS	111
29 §	Tilapäisen säilytyksen edellytykset	112
30 §	Tilapäisen säilytyksen paikka	114
31 §	Vaarallisten aineiden lähetysten ja lastinkuljetusyksiköiden sijoittelu tilapäisen säilytyksen paikassa	117
32 §	Varautuminen onnettomuuksien torjuntaan tilapäisen säilytyksen paikassa	118
33 §	Sisäinen pelastussuunnitelma ja vastuhenkilö	120
34 §	Satama-alueen turvallisuusselvitys	124
35 §	Satama-alueen turvallisuusselvityksen hyväksyminen	127
36 §	Satama-alueen turvallisuusselvityksen saattaminen ajan tasalle	128
7	MATKUSTAJA, MATKATAVARA JA LENTOPOSTI	129
37 §	Vaarallisten aineiden kuljetus muuna kuin matkatavarana matkustajia kuljettavassa kuljetusvälineessä	129
38 §	Vaarallisten aineiden kuljetus matkatavarana	131
39 §	Lentoposti ja postiyritykselle myönnettävä hyväksyntä lentopostilähetyksien käsittelyyn	134
40 §	Postiyrityksen hyväksynnän myöntämisen edellytykset	136

8	VAARALLISTEN AINEIDEN KULJETUKSEEN TARVITTAVA KOULUTUS TAI PÄTEVYYS	139
41 §	Yleinen koulutus ja pätevyys	139
42 §	Vaarallisten aineiden kuljetuksesta annettava koulutus	140
43 §	Ilmakuljetuksen koulutusohjelma	143
44 §	Ilmakuljetukseen ja muuhun lentotoimintaan liittyvän koulutuksen antaja	145
9	AJOLUPA TIEKULJETUKSESSA	147
45 §	Vaarallisten aineiden kuljettajan ajolupa tiekuljetuksessa	148
46 §	ADR-ajolupaa varten annettava koulutus	149
47 §	ADR-ajoluvan saamiseksi tarvittava koe	150
48 §	ADR-ajoluvan myöntäminen	152
49 §	ADR-ajolupakoulutuksen antaja	154
50 §	ADR-ajolupakoulutusta ja koetta koskevien asiakirjojen säilyttäminen	156
10	TURVATOIMET	159
51 §	Yleiset turvatoimet	160
52 §	Tie- ja rautatiekuljetusten turvatoimet	161
53 §	Tie- ja rautatiekuljetusten turvasuunnitelma ja kuljetusvälineen turvaaminen	163
11	KULJETUSKIELLOT JA -RAJOITUKSET	165
54 §	Puutteellisuuden ja vian korjausvelvoite sekä kuljetuksen keskeyttäminen	165
55 §	Alueelliset kuljetusrajoitukset tie- ja rautatiekuljetuksessa	167
12	ONNETTOMUDESTA JA VAARATILANTEESTA TEHTÄVÄT ILMOITUKSET JA SELVITYKSET	171
56 §	Ilmoitus onnettomuus-, vaara- ja hätätilanteessa	171
57 §	Ilmoitus säteilyraja-arvon ylityksestä	174
58 §	Selvitys onnettomuudesta ja vaaratilanteesta	175
59 §	Onnettomuus- ja vaaratilannetietojen toimittaminen	180
60 §	Onnettomuutta tai vaaratilannetta koskevan tiedon käyttö	181

13 KULJETUKSEN OSAPUOLTEN VELVOLLISUUDET HUOLEHTIA KULJETUKSEN TURVALLISUUDESTA	183
Kaikkia kuljetusmuotoja koskevia velvollisuuksia	184
61 § Velvollisuus noudattaa valvontaviranomaisen määräyksiä	184
62 § Velvollisuus varmistaa vaarallisten aineiden kuljetukseen käytettävän tuotteen turvallisuus	185
63 § Erityiset velvollisuudet radioaktiivisten aineiden kuljetuksessa	186
Tie- ja rautatiekuljetuksen osapuolet	188
64 § Lähettäjän velvollisuudet tie- ja rautatiekuljetuksessa	188
65 § Kuljetuksen suorittajan velvollisuudet tie- ja rautatiekuljetuksessa	191
66 § Vastaanottajan velvollisuudet tie- ja rautatiekuljetuksessa	195
67 § Kuormaajan velvollisuudet tie- ja rautatiekuljetuksessa	196
68 § Pakkaajan velvollisuudet tie- ja rautatiekuljetuksessa	197
69 § Täyttäjän velvollisuudet tie- ja rautatiekuljetuksessa	198
70 § Säiliökontin haltijan velvollisuudet tie- ja rautatiekuljetuksessa	200
71 § Säiliövaunun haltijan velvollisuudet rautatiekuljetuksessa	201
72 § Kuorman purkajan velvollisuudet tie- ja rautatiekuljetuksessa	202
73 § Rataverkon haltijan velvollisuudet	204
74 § Kunnossapidosta vastaavan yksikön velvollisuudet rautatiekuljetuksessa	205
Aluskuljetuksen osapuolet	206
75 § Laivaajan ja lastinantajan velvollisuudet aluskuljetuksessa	206
76 § Kuljetuksen suorittajan ja aluksen päällikön velvollisuudet aluskuljetuksessa	209
77 § Kontin, ajoneuvon tai vaunun pakkaajan, täyttäjän ja kuormaajan velvollisuudet aluskuljetuksessa	210
Ilmakuljetuksen osapuolet	212
78 § Lähettäjän velvollisuudet ilmakuljetuksessa	212
79 § Kuljetuksen suorittajan ja maahuolintapalvelujen tarjoajan velvollisuudet ilmakuljetuksessa	213

14	VELVOLLISUUDET HUOLEHTIA KULJETETTAVAN PAINELAITTEEN VAATIMUSTENMUKAISUUDESTA	217
80 §	Kuljetettavan painelaitteen valmistajan velvollisuudet	217
81 §	Valmistajan velvollisuus ryhtyä korjaaviin toimenpiteisiin	218
82 §	Kuljetettavan painelaitteen valtuutettu edustaja	219
83 §	Kuljetettavan painelaitteen maahantuojan velvollisuudet	220
84 §	Maahantuojan velvollisuus ryhtyä korjaaviin toimenpiteisiin	221
85 §	Kuljetettavan painelaitteen jälleenmyyjän velvollisuudet	222
86 §	Jälleenmyyjän velvollisuus ryhtyä korjaaviin toimenpiteisiin	222
87 §	Kuljetettavan painelaitteen omistajan velvollisuudet	223
88 §	Kuljetettavan painelaitteen käyttäjän velvollisuudet	224
89 §	Tietojen antaminen ja velvollisuus tehdä yhteistyötä viranomaisen kanssa	225
15	HENKILÖSTÖN AMMATTITAITO	227
90 §	Velvollisuus huolehtia henkilöstön ammattitaidosta	227
91 §	Turvallisuusneuvonantajan nimeämisvelvollisuus tie- ja rautatiekuljetuksissa	229
92 §	Velvollisuus ilmoittaa turvallisuusneuvonantajan nimeämisestä	231
16	TURVALLISUUSNEUVONANTAJAN TEHTÄVÄT JA KOE	233
93 §	Turvallisuusneuvonantajan tehtävät	233
94 §	Turvallisuusneuvonantajan koe ja todistus kokeesta	235
95 §	Turvallisuusneuvonantajan kokeen järjestäminen	237
17	AJONEUVON VAK-ADR-HYVÄKSYNTÖJÄ MYÖNTÄVÄN JA VAK-ADR-KATSASTUKSIA SUORITTAVAN PÄTEVYYS	239
96 §	Valtuus VAK-ADR-hyväksyntään ja VAK-ADR-katsastukseen	239
97 §	VAK-ADR-hyväksyntöjä myöntävän ja VAK-ADR-katsastuksia suorittavan pätevyys	240
98 §	Lupa VAK-ADR-hyväksyntöjä myöntävän ja VAK-ADR-katsastuksia suorittavan erikoiskoulutuksen antamiseen	241
99 §	Erikoiskoulutusluvan hakeminen ja myöntämisen edellytykset	241
100 §	Katsastustoiminnasta annetun lain soveltaminen muissa erikoiskoulutukseen liittyvissä asioissa	242

18	TARKASTUSLAITOKSET	243
101 §	Tarkastuslaitokset ja niiden tehtävät	244
102 §	VAK-tarkastuslaitoksen tehtävät	246
103 §	VAK-määräaikaistarkastusten laitoksen tehtävät	247
104 §	Säteilyturvakeskuksen ja Säteilyturvakeskuksen hyväksymän tarkastuslaitoksen tehtävät	248
105 §	A-tyyppin ilmoitetun laitoksen tehtävät	249
106 §	B-tyyppin ilmoitetun laitoksen tehtävät	250
107 §	Tarkastuspalvelu	251
108 §	Tarkastuslaitostehtävien suorittaminen alihankintana	252
109 §	Tarkastuslaitokseksi hyväksymistä koskeva hakemus	254
110 §	Tarkastuslaitoksen hyväksymisen edellytykset	255
111 §	Tarkastuslaitoksen hyväksyminen	256
112 §	Tarkastuslaitoksen väliaikainen hyväksyminen	257
113 §	Tarkastuslaitostehtävien suorittaminen	258
19	VIRANOMAISET JA VIRANOMAISTEN TEHTÄVÄT	261
	Valvontaviranomaiset ja valvontatehtävät	261
114 §	Liikenne- ja viestintävirasto yleisenä valvontaviranomaisena	261
115 §	Liikenne- ja viestintävirasto ADR-ajolupakoulutuksen antajan valvojana	265
116 §	Poliisi, Tulli ja Rajavartiolaitos valvontaviranomaisina	265
117 §	Poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen suorittama VAK-tienvarsitarkastus	266
118 §	Säteilyturvakeskus radioaktiivisten aineiden kuljetusten valvontaviranomaisena	267
119 §	Vaarallisten aineiden kuljetukseen käytettävän tuotteen valvontaviranomaiset	268
120 §	Vaarallisten aineiden kuljetuksessa käytettävän tuotteen markkinavalvonta	269
121 §	Säiliöihin ja paineastioihin liittyvien tietojen ylläpitäminen ja valvonta	270
122 §	Tarkastuslaitosten valvonta	271
123 §	Valvontasuunnitelma	271

Muut viranomaiset ja viranomaistehtävät	272
124 § Muut viranomaistehtävät	272
125 § Euroopan unionin lainsäädännössä ja kansainvälisissä sopimuksissa tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset	277
126 § Liikenne- ja viestintäviraston velvollisuus toimittaa ja antaa tietoja	277
127 § Valvontaviranomaisen velvollisuus ilmoittaa rikkomuksista ja toimenpiteistä	279
128 § Liikenne- ja viestintäviraston toimivalta hyväksyä vaarallisten aineiden kuljetukseen liittyviä sopimuksia	280
129 § Viranomaisen toimenpiteen ja asiakirjan tunnustaminen	282
20 VIRANOMAISTEN TOIMIVALTUUDET	285
130 § Valvontaviranomaisen tarkastus-, näytteensaanti- ja tutkimusoikeus	285
131 § Valvontaviranomaisen oikeus kieltää kuljetus ja määrätä vaarallinen aine purettavaksi	287
132 § Viranomaisen oikeus saada ja luovuttaa tietoja	288
133 § Virka-apu	290
134 § Asiantuntijan apu	291
21 POIKKEUSLUVAT JA -SÄÄNNÖKSET	293
135 § Poikkeuksia koskeva määräyksenantovaltuus	293
136 § Poikkeuslupa yksittäistapauksessa ja tuotekehitystä varten	297
137 § Viranomaisia ja hätäkuljetuksia koskevat poikkeussäännökset	299
22 HALLINNOLLISET TURVAAMISTOIMET JA PAKKOKEINOT	303
138 § Viranomaisen myöntämän luvan, hyväksynnän ja valtuuden peruuttaminen	303
139 § Hallinnolliset pakkokeinot	305
23 SEURAAMUKSET	307
140 § Viittaus rikoslakiin	309
141 § Vaarallisten aineiden kuljetusrikkomuksesta määrättävä liikennevirhemaksu	311
142 § Vaarallisten aineiden kuljetukseen käytettävän tuotteen markkinavalvonnassa määrättävä seuraamusmaksu	339

143 §	Liikennevirhemaksun ja seuraamusmaksun määrääminen ja suuruus	343
144 §	Liikennevirhemaksun ja seuraamusmaksun täytäntöönpano	346
145 §	Määräaikainen kieltö osallistua ADR-ajolupakokeeseen ja turvallisuusneuvonantajan kokeeseen	347
146 §	Muutoksenhaku ja täytäntöönpano	349
147 §	Ympäristösuojelulain soveltaminen ympäristövahingon korjaamiseen	350
24	ERINÄISET SÄÄNNÖKSET	351
148 §	Henkilölupa-asiakirjan katoaminen tai tuhoutuminen	351
149 §	Virkavastuu	352
25	VOIMAANTULO JA SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET	353
150 §	Voimaantulo	353
151 §	Siirtymäsäännökset	354
	Syventävää luettavaa	359
	Asiahakemisto	361
	Liite	
	Valtioneuvoston asetus vaarallisten aineiden kuljetuksesta 24.8.2023/925	365